

Pedagogisch werkplan BSO De Kosmos

1. De locatie

Buitenschoolse opvang De Kosmos is gehuisvest in basisschool De Kosmos in wijk De Maten in Apeldoorn. De locatie heeft 2 basisgroepen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar. Op woensdag en vrijdag bieden wij, samen met de andere locaties in De Maten buitenschoolse opvang in het scouting gebouw van Hertog van Gelre.

Inrichting (binnen/buiten)

BSO De Kosmos heeft de beschikking over een prachtige groepsruimte in basisschool De Kosmos. Deze ruimte wordt ook gebruikt door peuterspeelzaal Hobbel de Bobbel. Naast de groepsruimte zit het atelier, waar al het knutselmateriaal zich bevindt en waar kinderen heerlijk kunnen knutselen. Wanneer er meer dan 20 kinderen zijn, gebruiken we naast de groepsruimte en het atelier ook aanvullende ruimten van school zoals de centrale hal. Daar staan ook alle aanvullende materialen die we als BSO nodig hebben.

De groepsruimte is ingericht met verschillende hoeken en materialen die daarbij horen. Het beschikbare materiaal is ook op de verschillende leeftijdsgroepen afgestemd.

Er is ruimte om creatief bezig te zijn, in de zithoek een boek te lezen of gezelschapsspelletjes aan tafel te spelen met elkaar. We hebben de beschikking over een podium in de hal en een tafeltennistafel. In de hal bevinden zich ook de computers van school. Kinderen vanaf groep 4 mogen de computers van school gebruiken.

Vanuit de groepsruimte is er zicht op het buitenterrein voor de jongste kinderen. Er staat klim- en klautermateriaal en we hebben zelf fietsen, skelters, steppen om lekker buiten te spelen. Op het naastgelegen schoolplein staat een fantastische waterpomp, waar de kinderen vooral in de zomer heerlijk mee kunnen spelen. Ook is er aan de achterkant een groot speelveld, waar de kinderen heerlijk kunnen voetballen en ravotten. Als kinderen buiten spelen zijn de medewerkers ook buiten.

Bij Adventure BSO De Maten hebben wij de beschikking over een groepsruimte in het scouting gebouw van de Hertog van Gelre. Wij hebben naast deze ruimte ook de beschikking over een grote keuken. Er is voldoende spelmaterialia aanwezig voor de kinderen om zowel binnen als buiten lekker te kunnen spelen. We hebben bij het scouting gebouw een groot speelveld, een stuk bos waar kinderen na hartenlust kunnen spelen en een eigen volkstuin bij het aangrenzende tuinencomplex.

2. Voeding

Wij vinden het belangrijk om kinderen gezonde voeding aan te bieden. Wat dit voor ons betekent, hebben wij vertaald in het **voedingsbeleid**.

Op maandag, dinsdag en donderdag staat er voor de kinderen uit school drinken en een gezond keuze tussendoortje klaar in de zithoek. In de loop van de middag is er voor de kinderen een snackmoment met fruit en groente. Wij spelen, in afstemming met ouders, in op de individuele behoefte van elk kind. Uiteraard is er, wanneer kinderen daar behoefte aan hebben altijd de mogelijkheid tussendoor thee of water of te drinken of iets te eten.

Ook is het mogelijk voor de kinderen om warm eten mee te nemen, als ze aansluitend gaan sporten of naar een vereniging gaan.

Op woensdag en vrijdag eten we bij de Adventure BSO tussen de middag brood. Ook voor de lunch volgen we ons voedingsbeleid.

3. Vier ogenprincipe en achterwacht

Het aanwezige personeel is afgestemd op de aanwezige kinderen. Bij de ingang van de BSO hangt een bord met foto's. Elke dag worden de foto's van de medewerkers die er die dag zijn opgehangen. Werkt er naast de vaste medewerker een invalkracht, dan zal haar naam ook op het bord worden geschreven. In principe zijn er altijd tenminste 2 pedagogisch medewerkers op de locatie. Wanneer het aantal kinderen beperkt is en door 1 medewerker begeleidt wordt, zorgen we voor een achterwachting. Deze regeling houdt in dat er in een geval van een calamiteit iemand beschikbaar is om ondersteuning te bieden.

Wij hebben met elkaar op locatie afspraken vastgelegd over hoe we uitvoering geven aan het vier-ogenprincipe en de achterwachting. Elke groep heeft deze afspraken op papier. In het team wordt de uitvoering in de dagelijkse praktijk regelmatig besproken en zo nodig geactualiseerd.

De groepsafspraken zijn op basis van onderstaande uitgangspunten uitgewerkt:

1. Alle ruimten binnen de locatie zijn voor alle betrokkenen binnen de opvang met een VOG op elk moment toegankelijk. Volwassenen en kinderen sluiten geen deuren. Het betreft zowel binnen als buitenruimten.
2. Iedereen is alert op alle ruimten waar kinderen en volwassenen mogen en kunnen spelen en werken. We lopen "te pas en te onpas" bij elkaar binnen.
3. De verschoonruimten zijn voor de medewerkers toegankelijk. Hierin is men wel alert op de privacy (toilet momenten) van de oudste kinderen.
4. Pedagogisch medewerkers zijn alert wanneer meerdere kinderen gelijktijdig het toilet bezoeken. Volg hierin je "niet pluis gevoel"
5. Er is een aanspreek cultuur waarin we open met elkaar communiceren over een 'niet pluis gevoel'.
We benoemen zaken bij naam met een duidelijke "ik boodschap".
6. Een "niet pluis gevoel" wordt altijd direct gecommuniceerd aan een collega, manager of vertrouwenspersoon
7. Bij het intake / evaluatiegesprek wordt het vierogen principe met ouders besproken, zodat zij goed geïnformeerd t.a.v. onze wijze van handelen.
8. Het vierogen principe wordt in de diverse units en teamoverleggen standaard geagendeerd onder het kopje RIE.

De uitgewerkte afspraken zijn zichtbaar op elke groep aanwezig.

4. Pedagogische doelen

Ons uitgangspunt is het competente kind. Kinderen zijn onderzoekers, willen zichzelf ontwikkelen en zijn trots op wat ze kunnen. Kinderopvang OOK heeft daarom hun woorden vertaald in pedagogische doelen en deze verbonden met verschillende competenties.

In dit werkplan hebben wij voor onze locatie hiervan een vertaalslag naar de dagelijkse praktijk gemaakt. Wij willen hiermee een duidelijk beeld schetsen van onze werkwijze.

Pedagogische doelen:

- Ik hoor erbij
- Ik kan zelf kiezen
- Ik voel, denk en ontdek
- Ik kan rennen, dansen en zingen
- Ik kan mijn mening geven
- We doen het samen
- Ik doe mee

Ik hoor erbij	
Emotionele competenties: Vertrouwen in jezelf en in anderen. Omgaan met en herkennen van gevoelens. Het gevoel er te mogen zijn, op anderen te kunnen vertrouwen en erbij te horen ontstaat bij kinderen in relatie met andere mensen.	
Bij Kinderopvang OOK:	Wij geven bij BSO De Kosmos de pedagogisch doelen op onderstaande wijze concreet vorm
Stellen we nieuwe kinderen voor aan de groep en besteden we extra aandacht aan het wennen.	De mentor van uw kind maakt met u een afspraak voor een intakegesprek. Tijdens dit gesprek vertelt de mentor u over de dagelijkse gang van zaken bij de BSO en vindt een grondige informatie overdracht plaats over de gewoontes en eventuele bijzonderheden van uw kind. Ook maken we dan afspraken met u over het wennen op de BSO.

<p>Heeft elk kind heeft een eigen mentor</p>	<p>Daarnaast is het voor ons van belang te weten of er bijzonderheden in uw gezin- of familiesituatie zijn, zodat we daar rekening mee kunnen houden.</p> <p>Dit is een van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep van uw kind. Zij volgt uw kind heel specifiek, is aanspreekpunt voor u als ouder en draagt zorg voor het welbevinden van uw kind. U kunt uw mentor altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met u maakt zoals bijvoorbeeld over buitenspelen en wat uw kind wel/niet mag eten.</p>
<p>Worden kinderen bij binnenkomst in de eigen (stam)groep persoonlijk begroet</p>	<p>De kinderen worden ontvangen in de zithoek en er staat drinken en een gezond tussendoortje voor hen klaar. Er is even tijd om iedereen rustig te begroeten, te vragen hoe het gaat en de belevenissen te horen van de kinderen.</p> <p>De kleuters van basisschool De Kosmos worden door een van de pedagogisch medewerker opgehaald. De kinderen uit de groepen 3 t/m 8 van De Markies komen zelfstandig naar de BSO. De kinderen van andere scholen op loopafstand worden door pedagogisch medewerkers lopend opgehaald. Er komen ook kinderen zelfstandig van de school op loopafstand naar ons toe. Met deze kinderen en ouders is een contract ondertekend, waarin vermeld staat dat ze zelfstandig vanuit school naar de BSO mogen komen. Op woensdag- en vrijdagmiddag gaan we met de taxibus van OOK naar Adventure BSO De Maten.</p>
<p>Bewaken we op actieve wijze dat elk kind zich, in de eigen groep en in het hele gebouw, prettig voelt of leert voelen Zorgen we dat er een luisterend oor is van een pedagogisch medewerker Benaderen we kinderen op een vriendelijke wijze</p>	<p>Nieuwe kinderen worden door de pedagogisch medewerker van de groep welkom geheten en rondgeleid door de ruimten en voorgesteld aan de andere kinderen. Andere kinderen kunnen helpen om het nieuwe kind wegwijs te maken. Zo zijn pedagogisch medewerkers en kinderen er samen verantwoordelijk voor dat een nieuw kind zich thuis gaat voelen op de BSO. Wanneer uw kind extra komt of wordt overgeplaatst naar een andere groep wordt er aandacht besteed aan deze nieuwe situatie voor het kind.</p>
<p>Hebben we aandacht voor het welbevinden van ieder kind Hebben we oog voor en gaan we in op de initiatieven van kinderen</p>	<p>Na drie maanden volgt met de mentor van uw kind een evaluatiegesprek over de eerste periode van de opvang. We hebben dan een goed beeld gekregen van uw kind en kunnen u dan deskundig vertellen hoe het welbevinden van uw kind bij de BSO is.</p>
<p>Bieden we structuur en voorspelbaarheid in het programma</p>	<p>We brengen structuur aan in het programma door regelmatig (spel)activiteiten aan te bieden en vaste rustmomenten in te bouwen. Op het planbord kunnen de kinderen zien welke activiteit(en) er die dag worden aangeboden</p>
<p>Zorgen we bij het ophalen voor een goede overdracht naar ouders</p>	<p>We nemen de tijd om bij het ophalen van de kinderen de bijzonderheden van de dag te vertellen aan de ouders</p>

Ik kan zelf kiezen**Persoonlijke competenties:**

Motorische, zintuiglijke, expressieve, beeldende en cognitieve competenties

Het kind ontwikkelt een eigen persoonlijkheid en weet steeds beter wat het wel/niet wil. Zelfredzaamheid en zelfstandigheid zijn hierbij het uitgangspunt

Gaan we ervan uit dat opvangtijd vrije tijd is, waarin kinderen zelf mogen bepalen wat ze doen. Kunnen kinderen zelf kiezen of en waaraan ze mee willen doen

Hebben we aandacht en respect voor de eigenheid van elk kind en voor de keuzes die het maakt

Bieden we activiteiten aan voor zowel jongens als meisjes en voor zowel oudere als jongere kinderen

Zorgen we voor voldoende aanbod en uitdagende materialen
Sluiten we aan bij de ontwikkeling van het kind en krijgen kinderen de kans om spelenderwijs vaardigheden te oefenen

Staan materialen voor een groot deel op kindhoogte en zijn duidelijk herkenbaar zodat kinderen de (spel)materialen die ze willen gebruiken zelf kunnen pakken

Kunnen kinderen zelfstandig de materialen pakken die ze nodig hebben en deze ook weer opruimen

Nemen we bewust de tijd om kinderen te begeleiden in het spel, maar nemen we het spel niet over. Het initiatief ligt bij het kind, hij/zij bepaalt hoe het spel verloopt

Dagen we kinderen uit om zelfstandig dingen te doen

Kinderen bepalen bij de BSO zelf wat ze willen spelen. We bieden regelmatig spelactiviteiten aan, maar kinderen maken zelf de keuze om er aan deel te nemen. Zij kunnen via een planbord kiezen aan welke activiteiten ze mee willen doen. Er wordt o.a. gebakken en gekookt, sportactiviteiten binnen en buiten georganiseerd en creatieve activiteiten.

We bieden een uitdagende en stimulerend speel/leeromgeving. De verschillende speelhoeken zijn zo ingericht dat er voor elke leeftijd (en voor jongens en meisjes) geschikt en leuk spelmateriaal aanwezig is waarmee ze zelfstandig of samen met andere kinderen mee aan de slag kunnen.

Het materiaal staat goed zichtbaar, meestal in open kasten opgesteld. We maken het materiaal voor kinderen herkenbaar d.m.v. plaatjes en tekst te "labelen". Dit geeft de kinderen duidelijkheid waar wat te vinden is en ook waar het weer opgeruimd kan worden als ze klaar zijn met het materiaal.

Wij hebben aandacht voor en gaan in op de (spel)initiatieven van kinderen. We spelen mee als kinderen dit leuk vinden en stellen ons hierbij volgend op, het spel wordt bepaald door de ideeën van de kinderen.

Hoe ouder de kinderen worden, hoe meer ze behoefte hebben aan zelfstandigheid. Denk hierbij aan buitenspelen zonder toezicht, het bezoeken van activiteiten buiten de BSO etc. Met ouders en kinderen worden afspraken gemaakt over deze zelfstandigheid. De afspraken worden vastgelegd in een ondertekend document.

Ik voel, denk en ontdek

Kinderen zijn onderzoekers. Ze willen hun gevoel- en hun sociale wereld snappen, evenals de natuur en de dingen om hen heen. Ze verruimen hun wereld door nieuwe ontdekkingen.

Gaan we in op de behoefte van kinderen om iets te onderzoeken

Nemen we, ook zelf, het initiatief om uitleg te geven over de wereld die de kinderen aan het ontdekken zijn

Kinderen bepalen de inhoud van het spel, we stimuleren hun spel door (onderzoekende) vragen te stellen en eventueel aanvullende materialen aan te bieden.

<p>Bieden we ruimte voor experimenten en bieden we kaders aan waarbinnen dit kan</p> <p>Kunnen kinderen zelfstandig of met begeleiding van de pedagogisch medewerkers de onbeperkte mogelijkheden van de natuur onderzoeken en ervaren</p>	<p>We hebben een ruim aanbod aan materialen waarmee geknutseld, gebouwd of geëxperimenteerd kan worden. We laten kinderen zoveel mogelijk zelf de materialen ontdekken en ervaren.</p> <p>Natuurlijk buiten spelen vinden we belangrijk. Buitenspelen maakt kinderen vrolijk en blij. Het prikkelt de fantasie en is goed voor de sociale vaardigheden, gezondheid en de motoriek. We spelen in de eigen buitenruimte, op het schoolplein en op het nabijgelegen grasveld. Kinderen kunnen er klauteren, fietsen, voetballen, in de zandbak spelen, beestjes zoeken en zich verstoppen.</p> <p>Bij de Adventure BSO (wo en vrij) kunnen de kinderen zich naar hartenlust uitleven op het speelveld en op ontdekking gaan in het nabijgelegen stukje bos. We bieden hier ook meer op de natuurgerichte activiteiten aan.</p>
<p>Ik kan rennen, dansen en zingen</p>	
<p>Kinderen hebben de behoefte om zichzelf te uiten in beweging en geluid. Evenals de neiging om zich uit te drukken in materie. Plezier in schoonheid, eigen lijf en ontwikkelen van talenten zijn hiermee verbonden</p>	
<p>Vinden we dat spelen en beweging niet alleen leuk en gezond is, maar ook belangrijk is voor de ontwikkeling van elk kind</p> <p>Hebben vrij spelen en georganiseerde activiteiten beide een plek in het aanbod, evenals buitenspelen</p> <p>Worden activiteiten van te voren gepland en voorbereid, maar kunnen ook spontaan ontstaan</p> <p>Wordt gezocht naar activiteiten die aansluiten bij de interesse van de kinderen. Hierdoor ontstaat er een afwisseling van creatieve activiteiten, muziek en dans, techniek, sport</p> <p>Wordt waar mogelijk aangesloten bij thema's of activiteiten in de buurt of op basisschool</p>	<p>Kinderen krijgen bij ons volop de kans om te dansen en met muziek bezig te zijn. We hebben een ruim aanbod aan muziekinstrumenten die de kinderen er zelf bij kunnen pakken.</p> <p>Naast het vrij spelen bieden we elke middag activiteiten aan. Dit zijn zowel binnen- als buitenactiviteiten.</p> <p>Als de activiteit om meer beweegruimte vraagt, kan dit altijd in de hal van de school. Hier hebben we ook een tafeltennistafel en computers ter beschikking. In het keukenhoekje worden bakactiviteiten aangeboden.</p> <p>We hebben een goede samenwerking met basisschool De Kosmos en we sluiten waar mogelijk aan bij thema's van de school. In ieder seizoen valt er wel iets te vieren. Of het nu de geboorte van jonge dieren is of een carnavalsfeest. Per keer wordt bekeken wat er dan gedaan wordt. In ieder geval wordt de aankleding van de ruimte en het aanbod van materialen op het thema aangepast.</p> <p>Soms wordt er een uitstapje georganiseerd, vooral in de vakantieperiodes. Wij vinden het belangrijk om kinderen de mogelijkheid te geven zoveel mogelijk ervaringen op te doen en dingen te ontdekken. Onze uitstapjes zullen daarop gericht zijn. Als er een uitstapje staat gepland, dan informeren we ouders ruim van te voren over onze plannen.</p>

Ik kan mijn mening geven

Taal, communicatieve competenties

Jezelf kenbaar maken via taal, een stem hebben in zaken die je direct aangaan. Leren een eigen mening te vormen en leren dat anderen een andere mening kunnen hebben. Kinderparticipatie betekent dat kinderen een stem hebben in zaken die hen direct aangaan.

Luisteren we naar kinderen en moedigen we kinderen aan hun mening te geven

Hebben kinderen inspraak in het activiteiten aanbod, regels en afspraken, de aanschaf van materialen en de inrichting

Maken we de kinderen mede verantwoordelijk voor wat er op de locatie gebeurt

Regelmatig worden er kringmomenten georganiseerd waarbij kinderen een inbreng hebben. Tijdens deze kringmomenten mogen de kinderen meedenken over alle activiteiten en regels die er zijn bij ons. Alle ideeën zijn welkom en er wordt serieus gekeken of er iets mee gedaan kan worden. Er wordt een verslag gemaakt zodat we altijd kunnen teruglezen wat er besproken is.

In de groep hangt een ideeënbus, waar kinderen ideeën in kunnen doen. De pedagogisch medewerkers bespreken deze ideeën met de kinderen en bepalen samen wat er mee gedaan kan worden.

We doen het samen

Sociale competenties:

Kinderen krijgen meer inzicht in zichzelf en hun relaties met anderen. Zo leren ze zich te verplaatsen in gevoelens van anderen, ruzies op te lossen en verschillen te overbruggen.

Stimuleren we interacties tussen kinderen

Maken we samen met de kinderen plezier

Wij besteden tijd aan het ontwikkelen van het "groepsgevoel" en het onderlinge contact tussen de kinderen. Dit doen we tijdens de gezamenlijk momenten zoals tijdens: het eten/drinken, het meespelen en tijdens de aangeboden activiteiten.

We zorgen voor een vriendelijke sfeer. Humor is hierin voor ons heel belangrijk, we benadrukken de grappige momenten en maken er tijd voor om met de kinderen samen te lachen en grapjes te maken. Dit zorgt voor een ontspannen en vertrouwde sfeer.

Verjaardagen worden op school en op de BSO gevierd. Op de BSO besteden we aandacht aan deze feestdag, maar laten we het trakteren achterwege. Het jarige kind staat de hele (mid)dag in de schijnwerpers en heeft een bepalende rol t.a.v. het programma van die dag. Is het kind in een schoolvakantie jarig en bezoekt het die dag de buitenschoolse opvang dan mag er natuurlijk wel getrakteerd worden. Ouders kunnen dan bij de medewerkers van de locatie informatie opvragen over gezond trakteren.

Krijgen kinderen de kans om vriendschappen te ontwikkelen. Stimuleren we dit door kinderen volop de gelegenheid te geven elkaar op te zoeken en samen te spelen

Kinderen bepalen zelf met wie ze, wanneer, en waar spelen. We hebben oog voor de voorkeuren van kinderen en de vriendschappen die er ontstaan. Hierbij letten we er wel op dat andere kinderen niet buitengesloten worden.

<p>Tonen we respect en waardering in het contact met elkaar en het omgaan met de omgeving en het materiaal Leren we kinderen hoe ze conflicten kunnen oplossen</p> <p>Stellen we ons eigen gedrag als voorbeeld</p>	<p>We begeleiden kinderen tijdens het oplossen van conflicten. We stoppen het gedrag dat pijn veroorzaakt of niet gewenst is en laten de kinderen om de beurt vertellen wat er is gebeurd. We formuleren het probleem zoals dat door beide kinderen is ervaren (kiezen hierbij geen partij), geven inzicht in hoe dat voor het andere kind is en zoeken samen met de kinderen naar een oplossing.</p> <p>Door zelf respectvol, rustig en eerlijk te zijn willen we een goede voorbeeldfunctie vervullen. Wij hebben plezier in ons werk en dat stralen we uit, dit zorgt voor een prettige sfeer voor kinderen en ouders.</p>
<p>Ik doe mee</p>	
<p>Actieve deelname aan de samenleving: Het eigen maken van democratische waarden en normen zoals samen delen, luisteren naar elkaar, omgaan met en respecteren van verschillen. In de kinderopvang kan het kind vaardigheden leren die nodig zijn om zich tot een betrokken lid van de samenleving te ontwikkelen</p>	
<p>Maken we kinderen bewust van de wereld om hen heen en geven we uitleg over de wereld die ze aan het ontdekken zijn</p> <p>Stimuleren we maatschappelijke betrokkenheid: kinderen zijn de burgers van de toekomst, waarin een duurzame wereld steeds belangrijker wordt</p> <p>Vinden we het belangrijk dat kinderen betrokken worden bij, en zich mede verantwoordelijk voelen voor een fijne sfeer op de BSO</p> <p>Bespreken we met de kinderen de regels en afspraken over het omgaan met elkaar en met de materialen. Deze regels maken we waar mogelijk in overleg met de kinderen</p> <p>Worden gedragingen als schoppen, slaan, schelden en pesten beschouwd als niet respectvol en accepteren we niet</p> <p>Hebben we aandacht voor en respecteren we de verschillen in de achtergrond van kinderen en families</p> <p>Geven we kinderen, via activiteiten, mogelijkheden voor het benoemen en respecteren van waarden en normen en (culturele) overeenkomsten en verschillen</p>	<p>We gaan hierbij in op vragen of opmerkingen van kinderen en zoeken samen met de kinderen naar antwoorden</p> <p>Waar mogelijk nemen we deel aan acties in de wijk of op school en wijzen we kinderen, ook in de dagelijkse gang van zaken op de BSO, op het belang van een duurzame wereld en respect voor de omgeving.</p> <p>We hanteren duidelijke (positief geformuleerde) regels over het omgaan met elkaar en sluiten aan bij de uitgangspunten van basisschool De Kosmos. We besteden aandacht aan het creëren van een positief klimaat waarin kinderen het gevoel hebben dat ze er toe doen en leren om op een constructieve manier met elkaar om te gaan.</p> <p>Bij de BSO besteden wij aandacht aan verschillende feestdagen zoals b.v. sinterklaas en Kerst. Het programma van deze feesten wordt elk jaar opnieuw bekeken en ouders en oudercommissie worden betrokken in de uitvoering.</p> <p>Wij hebben kinderen met allerlei achtergronden die onze BSO bezoeken, we zijn geïnteresseerd in de cultuur en de gewoontes van alle gezinnen. We vinden het heel belangrijk om de zorg voor de kinderen samen met de ouders te kunnen delen. We leggen kinderen uit dat er verschillen kunnen zijn in hoe het thuis gaat en hoe het op de BSO gaat, zonder er een waardeoordeel over te geven.</p> <p>Kinderen zien verschillen in uiterlijk, bijv haarkleur of huidskleur, maar hebben er aanvankelijk (als ze jong zijn) geen waardeoordeel over. Als de verschillen door kinderen worden benoemd bespreken we dat en praten we met de kinderen over de diversiteit in uiterlijke kenmerken, bijvoorbeeld welke kleur hebben jouw</p>

Wordt, afhankelijk van de wijk waarin we zitten, samengewerkt met diverse organisaties en scholen. Willen we graag zichtbaar zijn in en onderdeel uitmaken van de wijk.

ogen/haren/huid? En zo gaan we iedereen in de groep langs.

Samen met obs De Kosmos organiseren we diverse activiteiten en doen we mee aan acties in de wijk.

Wij werken op woensdag en vrijdag en in vakanties samen met de vier andere BSO's in De Maten. Dit zijn BSO De Ploeg, BSO Drie in de Maat, BSO De Markies en Adventure BSO De Maten. Er vindt regelmatig overleg plaats met deze BSO's zodat de samenwerking optimaal is.

Zie ook www.kinderopvangook.nl/beleid